

שבועות שחל ביום ראשון וביום שני - שיעור 274

I. חיוב הדלקת נרות בערב שבת וביו"ט שאור החשמל שבחדר מאיר כאור החמה

(א) עיין באג"מ (ה - כ - ל) שאולי שייך לחייבה בשביל שמא נתקלקלה מכונה הגדולה (Con Edison generator) ואף שאינו מצוי כלל אמנם ביום טוב שחל בע"ש או במוצ"ש יש עוד חשש על עצם הדלקה שאינה צריכה האורה היתירה כלל ומוכרחין לומר דבשביל כבוד השבת או יום טוב הוא כצורך גדול כמו האכילה

(ב) עיין בשש"כ (ז - ח - ט - י) דמן הראוי שהאשה תדליקה נרות השבת ורק אח"כ ידליק אחד מבני הבית את מנורות החשמל או שיכוין את שעון השבת שידליק אור החשמל אחר ההדלקה או שהאשה תדליקה את אור החשמל לכבוד שבת לפני הדלקת הנרות ותכוין בכרכתה גם על אור זה וכתב בשם הגרש"ז אויערבך דביו"ט שחל בע"ש או במוצ"ש ק"ו והחשמל כבר נדלק ע"י השעון אפשר שיכול לברך משום שההדלקה נעשה כמנהג חשוב להוסיף נרות לשם מצוה

(ג) ועיין בשו"ת אז נדברו (ב - ט - ט"ו) דנכון שקודם שתדליק הנרות תדליק הנר החשמל כדי שתעלה הברכה לשתיהן

(ד) עיין בשו"ת רבבות אפרים (ג - קס"ז)

II. להזיז שעון שבת או thermostat ממוזגן חשמל (air cond.) בשבת או ביו"ט

(א) עיין באג"מ (י"ד ג - זף רפ"ד) דמותר להזיז שעון שבת ולכאורה ה"ה כל דבר חשמלי כמו מזגן חשמל רק כשעושה שלא ידלק כלל אלא שישאר כמו שהוא עתה וכן כשעושה שלא יכבה ליכא איסור מלאכה אבל עכ"פ אסור מדין מוקצה ולכן במקום צורך יכול למזיז השעון כלאחר יד אמנם בכל שאר אופנים אסור וכ"כ האג"מ (ד - זף קע"ד) ולכן אסור להזיז thermostat שיכבה או שידלק באיחור זמן או בקירוב זמן כמו שעון השבת ועיין בפתחי תשובות (רע"ז - הערה ד) שהביא כמה אחרים שסוברים כהאג"מ הנ"ל ועוד הביא שו"ת מנחת שלמה (י"ג) ועוד אחרים שמקילים בדבר (ט"ז) וספק דאורייתא לחומרא ועיין בשיעור 238

(ב) עיין באג"מ (ז - ק"ד) דהאיסור להדליק נר החשמל הוא מדין נולד מדרבנן ולכן ע"י נכרי במקום מצוה או מקצת חולי או צורך הרבה מותר אמנם בשבת שאיסורו מן התורה אין להתיר (אג"מ י"ד ג - מ"ז - ז) וגם אסור להנאות מהמזגן חשמל אם הדליקו נכרי לצורך ישראל מ"מ לצורך מצוה דרבים אין להחמיר (אג"מ ג - מ"ז) ולהפסיק ע"י נכרי במקום צורך אין להחמיר

III. שאלות אחרים בעניינינו

(א) Removing Plug from Socket when Clock is Off שבת

עיין בשש"כ (י"ג - כ"ח) דמותר להוציא את התקע (plug) מן השקע (socket) כדי שהאור לא ידלק אם חיבורו מחדש של זרם החשמל אלא שיש לעשות כן

כלאחר יד כדי להמנע מטלטול מוקצה בידיים ואף שהטלטול הוא כעין לצורך גופו ומקומו מ"מ אם בביה"ש האור היה דלוק אמרינן מיגו דאיתקצאי

Putting Plug into שבת Clock Socket when Clock is Off (ב)

עייין בשש"כ (י"ג - כ"ח) דבשעת צורך גדול מותר אף להכניס את התקע לשקע כלאחר יד כדי שהאור ידלק עם חיבור זרם החשמל ככל גרמא שמותר לעשותו במקום הפסד וצורך גדול ועייין באג"מ (ד - דף ס"ד) דפלג על זה ואפשר זה תלוי במחלוקת הרא"ש והתוספות זצ"ל כ"ז.

Putting a Pot on an Electric Stove Controlled by a שבת Clock (ג)

עייין בשש"כ (י"ג - הערה ק"ג) דאין זה גרמא ואסור ודומה לאחד מביא את הבשר ואחד האור משא"כ דקעביד רק גרמא בעלמא כגון להוציא את התקע מן השקע כדי שהאור לא ידלק עם חיבורו מחדש

Turning on switch on a שבת שעון to make the connection between it (ד) and the circuit to enable it to cut off the current

עייין בשש"כ (י"ג - ב) דמותר לעשות כן כדרכו בלי לשנות ככל כלי שמלאכתו לאיסור שמותר לטלטלו לצורך גו"מ ולא דמי לדלעיל דהתם דאיתקצאי בביה"ש מפני שהוא מבעיר או מכבה משא"כ הכא ומותר דוקא במקום צורך גדול ואפשר גם על זה חלק רב משה

IV. כירה חשמלית - אסור להקטיין או להגדיל את מידת חומה שכל שינוי במידת החום נעשה בדרך כלל ע"י כיבוי של חוט מלובן והבערתו של חוט אחר במקומו (שש"כ ב - כ"ז) ואינו דומה להגדלת להבת הגז כי שם רק מגדיל את האש הקיימת

V. בענין להתקלח במים קרים כל גופו בשבת וביו"ט - עייין באג"מ (ד - ע"ה) דבלא צער יש להחמיר אף שלא מצינו בספרי רבותינו מנהג להחמיר אבל כשמצטער מחום היום רשאי להקל ועייין בשיעור 63 ועייין בשו"ת באר משה (ו - ע"ג) שמתיר דוקא אם יסיר הבורית ויציין הברז של מים חמים מע"ש ויכסה ראשו בכיסוי ניילאן על שערו כן התיר הקצות השלחן (קל"ג - הערה ח)

VI. מאכלי חלב בשבועות

(א) עייין בספר ארחות רבינו (ז - דף ז"ח) שאכל בליל שבועות סעודה חלבית ובבקר סעודה בשרית אמנם בשע"ת (תקכ"ט) כתב דיש חיוב בשר גם בלילה

(ב) האג"מ (ח - ק"ס) כתב דמה שאין המנהג דוקא לאכול חלב ובשר בסעודה אחת כמו שכתב הרמ"א (תנ"ז - ג) הוא משום דיש לחוש שלפעמים ישכחו ויאכלו הבשר תחלה לכן יותר טוב לנהוג לברך אחר אכילת החלב ואחר כך לאכול בשר והרמ"א כתב דהמנהג ביום ראשון לאכול מאכלי חלב משמע דוקא סעודת יום ראשון ולא שאר סעודות יו"ט

VII. מי שאינו בטוח שלא יטרד בתפילתו מוטב שישן קצת או ישכב כל הלילה ולא יקרא ק"ש ותפילה כשהוא מנמנם (מבקשי תורה בשם פלא יועץ קפ"ה) וכף החיים (סק"ח)